

dr Anna Rychtły-Lipińska

Konferencja „Współczesna szkoła w zmieniającym się świecie”

27 września 2024 roku odbyła się konferencja merytoryczna pn. „Współczesna szkoła w zmieniającym się świecie”, zorganizowana przez Uniwersytet Pomorski w Słupsku (UP) oraz Pomorski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku (PODN). W Auli Uniwersyteckiej UP w Słupsku i spotkali się nauczyciele, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy aktywnie uczestniczyli w dyskusjach nad przyszłością polskiej edukacji.

Konferencja była niezwykle ważnym wydarzeniem na mapie edukacyjnych spotkań regionu. Szczególne znaczenie miała obecność wybitnych ekspertów zewnętrznych, którzy zgodzili się aktywnie uczestniczyć w wydarzeniu, a zwłaszcza w debacie, w drugiej części konferencji. Wśród nich byli: **prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz**, **dr Konrad Ciesiołkiewicz**, dyrektorzy dwóch szkół oraz przedstawiciele uczniów. Ich zaangażowanie nadało konferencji głęboki wymiar merytoryczny, pozwalając na szeroką wymianę doświadczeń i refleksji nad współczesnymi wyzwaniami edukacyjnymi.

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonali: prorektor ds. kształcenia dr hab. Andrzej Urbanek, prof. UP oraz Mariusz Barański – dyrektor PODN w Słupsku. Organizatorzy podkreślili kluczową rolę współpracy międzyinstytucjonalnej w kształtowaniu nowoczesnej edukacji oraz zwrócili uwagę na wyzwania, jakie niesie dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość szkolna.

Pierwszym prelegentem była prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, która wygłosiła wykład pt. „Między deficytem, a odmową uznania. Nauczyciele i uczniowie w edukacyjnej matni”.

W swoim wystąpieniu pani Profesor skupiła się na kluczowej roli uznania w procesach edukacyjnych. Zwróciła uwagę, że uznanie, będące warunkiem kształtowania tożsamości, powinno stać się integralnym elementem systemu edukacji. Wystąpienie zawierało również istotne pytanie: czy szkoła może być przestrzenią uznania? Prof. Nowak-Dziemianowicz zastanawiała się, czy instytucja szkoły oraz jej koncepcja edukacyjna dają uczniom i nauczycielom realną szansę na doświadczenie wzajemnego uznania w codziennych relacjach. Czy uznanie, będące podstawą konstruktywnej i samodzielnej pracy nad tożsamością, znajduje swoje miejsce w polskiej szkole?

Kolejne wystąpienie wygłosił dr Konrad Ciesiołkiewicz, psycholog i politolog, prezes Fundacji Orange, który w swojej prezentacji „Szkoła – krytyczna infrastruktura bezpieczeństwa społecznego” poświęcił dużo uwagi społeczeństwu informacyjnemu. Dr K. Ciesiołkiewicz mówił o rosnącym poczuciu zagrożenia, wyśmiewania, hejtowania oraz niezrozumienia, które dotyka młodzież. Przedstawił wyniki raportu z monitoringu praw i podmiotowości dziecka w Polsce w dobie społeczeństwa informacyjnego, które wskazują na wysoki poziom przemocy rówieśniczej oraz

ekspozycję młodych ludzi na szkodliwe treści w internecie. W swojej prezentacji nawiązał również do rozróżnienia między traumami przez duże T – związanymi z poważnymi zagrożeniami, a traumami przez małe t – będącymi wynikiem pozornie mniejszych, ale długotrwale powtarzających się sytuacji, takich jak brak dostrzeżenia i zrozumienia przez dorosłych. Doktor zwrócił uwagę na słowa Gabora Mate: „Trauma ma miejsce wtedy, gdy się nas nie dostrzega i nie rozumie”, podkreślając, jak ważne jest budowanie relacji opartych na empatii i wsparciu.

Kulminacyjnym punktem konferencji była debata, moderowana przez prorektor ds. studentów UP w Słupsku **dr hab. Annę Babicką-Wirkus**, **prof. UP**. Debata była kontynuacją tematów poruszanych w części wykładowej i skupiła się na znaczeniu dialogu oraz potrzeby bycia wysłuchanym w kontekście edukacji. Wszyscy uczestnicy zgodzili się, że jednym z kluczowych wyzwań współczesnej szkoły jest zapewnienie uczniom, nauczycielom oraz kadrze szkolnej przestrzeni do otwartego dialogu, gdzie każdy głos może być wysłuchany i doceniony. Wśród debatujących byli uczniowie: **Jakub Gajda** z I LO im. Bolesława Krzywoustego w Słupsku oraz **Oliwia Rahoza** z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Słupsku, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami, wskazując na potrzebę większego dialogu z nauczycielami oraz rówieśnikami, a także na to, jak nowoczesne technologie wpływają na sposób komunikacji w szkole. Dyrektorzy szkół, **Krystyna Łuczycyca** z Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Człuchowie oraz **Joanna Michalak** ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Słupsku, mówiły o wyzwaniach, jakie napotykają na co dzień w zarządzaniu, podkreślając znaczenie komunikacji w tworzeniu atmosfery zaufania i wzajemnego zrozumienia. Głos w dyskusji zabrali również prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz oraz dr Konrad Ciesiołkiewicz. Profesor Nowak-Dziemianowicz podkreśliła, że dialog jest podstawą budowania uznania w relacjach szkolnych, co pozwala na rozwój tożsamości i poczucia wartości wśród uczniów i nauczycieli. Dr Ciesiołkiewicz natomiast zwrócił uwagę na potrzebę otwartości szkoły na zmiany i dostosowanie jej do dynamicznie zmieniającego się społeczeństwa, w którym potrzeba wysłuchania staje się jednym z kluczowych wyzwań.

Konferencja zakończyła się sesją podsumowującą, podczas której zaprezentowano wnioski i rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju systemu edukacji w Polsce. Uczestnicy zgodzili się, że kluczowe jest rozwijanie kompetencji cyfrowych, zarówno wśród nauczycieli, jak i uczniów, oraz wzmacnianie umiejętności miękkich, które są niezbędne w procesach edukacyjnych w dynamicznie zmieniającym się świecie.

dr Anna Rychtły-Lipińska

Kierownik Biura ds. Kształcenia, Uniwersytet Pomorski w Słupsku.